

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ**

ЄРМОЛЕНКО БОГДАНА ВОЛОДИМИРІВНА

**«ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗ НАЯВНОСТІ
І РУХУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ»
(на матеріалах ПАТ «Укртелеком»)**

**Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
ОПП «Облік і оподаткування»**

**АВТОРЕФЕРАТ
випускної кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеню «магістр»**

Чернігів 2019

Випускною кваліфікаційною роботою є рукопис

Робота виконана на кафедрі бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту
Навчально-наукового інституту економіки Чернігівського національного
технологічного університету

Науковий керівник: к.е.н., доцент КЛИМЕНКО Тетяна Вікторівна, доцент
кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Чернігівського
національного технологічного університету

Захист відбудеться «23» грудня 2019 р. о 9.00 год. на засіданні Екзаменаційної
комісії у Чернігівському національному технологічному університеті

Завідувач кафедри бухгалтерського обліку,
оподаткування та аудиту
к.ф.-м., доц.

Юрченко М.Є.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Одним з найголовніших завдань підприємств є підвищення ефективності використання їх матеріально-технічної бази, найбільш ваговою часткою якої є основні засоби. Процес відновлення, модернізації, поповнення та забезпечення підприємства основними засобами залежить від раціонального і точного обліку, що забезпечується, в першу чергу, своєчасним надходженням достовірної та повної обліково-економічної інформації. У зв'язку із цим, збільшується й роль обліку основних засобів як однієї із найважливіших функцій управління компанією.

На сьогодні, не існує чіткого визначення терміну «основні засоби», адже нечіткість нормативно-правового регулювання в країні, зміни правової бази сприяли перекручуванню тлумачення цього поняття. Саме це призводить до того, що існуючий порядок організації обліку операцій із основними засобами не дає можливості повністю проводити аналіз ефективності використання цих активів, адже система управління компанією не забезпечується повною мірою необхідною інформацією.

Дослідженням проблемних питань обліку та аналізу наявності і руху основних засобів на підприємствах займалися зарубіжні та вітчизняні вчені, а саме: В. Амбарчян, Н. Бабяк, А. Базалицька, М. Бондар, Ф. Бутинець, О. Гавриловський, Л. Гуцаленко, С. Горбань, К. Кандиба, Т. Китайчук, А. Коваленко, О. Левченко, І. Ольхович, В. Семйон, Н. Ткаченко, Ю. Цал-Цалко та інші науковці.

Незважаючи на значні наукові напрацювання науковців, великої кількості наукових праць та нормативної бази, на сьогодні не існує єдності у поглядах на сутність основних засобів, методичний підхід до організації їх обліку та аналізу. Тому виникає потреба у подальших дослідженнях цього аспекту.

Метою дослідження є обґрунтування теоретико-методичних засад організації обліку основних засобів підприємства, оцінки їх наявності та руху, а також розробка рекомендацій, спрямованих на вдосконалення облікової політики щодо цього виду активів.

Для досягнення зазначеної мети в роботі поставлені та вирішені такі завдання:

- розкрити економічну сутність основних засобів, їх класифікацію і порядок оцінки;
- розглянути нормативно-правове забезпечення обліку основних засобів в Україні;
- визначити організаційні засади обліку основних засобів підприємства;
- надати фінансово-економічну характеристику діяльності ПАТ «Укртелеком»;
- проаналізувати організацію бухгалтерського обліку ПАТ «Укртелеком»;
- дослідити систему обліку та нарахування амортизації основних засобів на ПАТ «Укртелеком»;
- оцінити наявність і рух основних засобів на ПАТ «Укртелеком»;

- розробити рекомендації із удосконалення положень облікової політики щодо основних засобів ПАТ «Укртелеком»;

- дослідити та змоделювати, за допомогою комп'ютерних технологій, взаємозв'язок показників використання основних засобів та чистого доходу підприємства;

- обґрунтувати пропозиції щодо вдосконалення первинного обліку та процедур проведення інвентаризації основних засобів.

Об'єктом дослідження є процес організації обліку та аналізу наявності і руху основних засобів підприємства.

Предметом дослідження є теоретико-методичні, організаційні і практичні аспекти обліку та аналізу наявності і руху основних засобів підприємства.

Методи дослідження. У процесі дослідження організації обліку та аналізу наявності і руху основних засобів використовувалися загальнонаукові та спеціальні методи, зокрема: порівняння – для виявлення відмінностей і спільних рис у досліджуваних процесах; логічний – для побудови логіки й структури дослідження; абстрагування – для виділення найбільш суттєвих факторів, які впливають на рух основних засобів; аналіз – для деталізації предмету дослідження та розкладання його на складові частини; синтез – для поєднання окремих рис предмета вивчення в єдине ціле; метод економіко-математичного моделювання, а саме регресія – для виявлення показників, що забезпечують зростання чистого доходу підприємства; прогнозування – для передбачення майбутнього рівня віддачі основних засобів підприємства; зведення – з метою надання рекомендацій, реалізація яких дозволить покращити віддачу основних засобів ПАТ «Укртелеком»; а також методи індукції, дедукції, конкретизації, формалізації та ін.

Інформаційною базою дослідження є нормативно-правові документи з питань організації обліку основних засобів, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, матеріали науково-практичних конференцій, дані обліку і фінансової звітності ПАТ «Укртелеком», Державної служби статистики України.

Практичне значення одержаних результатів. Основні результати дослідження спрямовані на вдосконалення методики й практики щодо організації обліку основних засобів підприємства. Зокрема, запропоновано вдосконалення обліку основних засобів підприємства за рахунок зміни програмного забезпечення та процедур обліку, удосконалення первинних документів та процесу інвентаризації.

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

Основний зміст викладено на 93 сторінках друкованого тексту. Робота містить 21 таблицю, 3 рисунки, 17 додатків. Список використаних джерел налічує 84 найменування, поданих на 10 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

У вступі розкрита актуальність теми випускної кваліфікаційної роботи, встановлено мету та завдання, предмет і об'єкт, методи та інформаційна база дослідження, визначене практичне значення результатів дослідження, а також подано структуру роботи.

У першому розділі «Теоретичні аспекти організації обліку основних засобів» розглянута економічна сутність основних засобів, їх класифікація та порядок оцінки, досліджено організаційні засади обліку основних засобів, опрацьовано нормативно-правові акти з обліку основних засобів та згруповано їх за рівнями, проведено порівняння положень П(С)БО 7 «Основні засоби» та МСБО 16 «Основні засоби», за результатами якого виявлені відмінності щодо обліку основних засобів.

Досліджено наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених-економістів, що дозволило дійти висновку про відсутність єдиного підходу до трактування сутності категорії «основні засоби». Визначені спільні критерії визнання основних засобів: матеріальна форма активу; строк корисного використання більше року або операційного циклу; утримуються з метою використання їх в процесі виробництва; здатність об'єкту в процесі експлуатації поступово переносити свою вартість на результат діяльності підприємства; вартість основного засобу перевищує 6000 тис. грн.

Систематизовано види основних засобів за класифікаційними ознакам: за групами згідно Податкового кодексу України та П(С)БО, за функціональним призначенням і видом діяльності. Визначено, що оцінка основних засобів є грошовим вираженням вартості основних засобів, за якою вони відображаються в бухгалтерському обліку, відповідно виділяють первісну, ліквідаційну, переоцінену, справедливую, залишкову та чисту вартість реалізації необоротного активу. Встановлено, що основні засоби зараховуються на баланс підприємства за первісною вартістю, яка формується залежно від джерела їх надходження.

Охарактеризовано положення нормативно-правових актів, що регулюють облік основних засобів, які розподілено за чотирма рівнями. Кожен з цих рівнів однаково важливий при регулюванні бухгалтерського обліку, адже впливає на бухгалтерські операції. Проведено порівняння положень П(С)БО 7 «Основні засоби» та МСБО 16 «Основні засоби», за результатами якого виявлені відмінності щодо обліку основних засобів, зокрема вітчизняне законодавство точно вказує перелік витрат підприємств та методи визнання, тоді як міжнародні стандарти надають підприємствам більшу самостійність у вирішенні цих питань.

Визначено, що первісною вартістю основних засобів є вартість, за якою об'єкти зараховуються на баланс підприємств, тобто історична (фактична) собівартість необоротних активів у сумі коштів або справедливої вартості інших активів, сплачених (переданих), витрачених для придбання (створення) необоротних активів. Основні засоби можуть уцінюватись або дооцінюватись в процесі їх корисного використання. Під час використання основного засобу,

щомісяця відбувається нарахування амортизації. Після закінчення строку корисного використання об'єкт основних засобів списується з обліку.

Виявлено, що всі операції з надходження, руху, вибуття об'єктів основних засобів підтверджуються первинними документами. Документування господарських операцій є важливим первинним етапом бухгалтерського обліку і становить організований процес спостереження, вимірювання та записування даних про господарські операції в документах типової форми. Охарактеризовано типові форми первинних документів з обліку основних засобів та їх руху, вказано на недоліки, які містяться в них та потребують відповідного уточнення.

У другому розділі «Діюча практика обліку основних засобів на ПАТ «Укртелеком» охарактеризовано стан ринку телекомунікаційних послуг, наведена фінансово-економічна характеристика діяльності ПАТ «Укртелеком», розглянуто структуру бухгалтерської служби та організацію бухгалтерського обліку на підприємстві, оцінено облікову політику підприємства щодо основних засобів, досліджено облік нарахування амортизації основних засобів, проаналізовано наявність і рух основних засобів

Виявлено, що ринок телекомунікаційних послуг знаходиться на стадії розвитку. ПАТ «Укртелеком» є лідером ринку швидкісного фіксованого доступу до мережі Інтернет та займає домінуюче місце на ринку фіксованої телефонії. Виявлено, що фіксований зв'язок втрачає свої позиції, тому ПАТ «Укртелеком» необхідно зосередитись на розвитку рухомого мобільного зв'язку.

За даними фінансової звітності за 2016-2018 роки розглянуто динаміку фінансово-економічних показників ПАТ «Укртелеком». Виявлено, що підприємство знаходиться в задовільному фінансовому стані, але деякі показники не відповідають рекомендованим значенням. Так, рентабельність капіталу та рентабельність продаж за досліджуваний період зменшилися, що відбулося, перш за все, через скорочення чистого доходу від надання послуг і прибутку, а також збільшення собівартості. Скорочення попиту на послуги компанії викликано високою ціною на них, відповідно необхідно переглянути тарифи на послуги компанії.

Встановлено, що на ПАТ «Укртелеком» веденням бухгалтерського обліку займається група бухгалтерського та податкового обліку, повноваження кожного бухгалтера та головного бухгалтера визначені відповідними посадовими інструкціями. Для автоматизації бухгалтерського обліку використовується програмне забезпечення «Афіна:Сіквел», яке знаходиться у санаційному списку, тому потребує заміни. Особливості організації обліку на підприємстві визначені в Наказі про облікову політику ПАТ «Укртелеком» №567 від 20.12.2018 р., зокрема: нарахування амортизації здійснюється прямолінійним методом; списуються запаси за методом ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів; 8-й клас рахунків використовується; доходи визнаються за принципом нарахування, незалежно від дати надходження коштів; облік доходів від реалізації телекомунікаційних послуг

здійснюється за даними білінгових (розрахункових) автоматизованих систем із застосуванням тарифів, встановлених чинними нормативними документами.

Виявлено, що для обліку основних засобів використовується МСБО 16 «Основні засоби». Для цілей обліку основні засоби розподілені на 6 груп: будівлі, споруди та відремонтовані приміщення; комутаційне обладнання та інше мережеве обладнання; кабельні лінії та передавальні пристрої; устаткування радіо- та фіксованого зв'язку; комп'ютери, офісне обладнання та інші основні засоби; незавершені капітальні інвестиції. Аналітичний облік ведеться в розрізі: об'єктів основних засобів; матеріально відповідальних осіб; місць зберігання. Щорічно проводиться інвентаризація комісією, яка призначається керівництвом компанії. Комісія перевіряє коректність обліку окремого об'єкта основного засобу, метод амортизації, строк корисного використання, ліквідаційну вартість та відповідність ознакам активу.

ПАТ «Укртелеком» самостійно обирає метод нарахування амортизації на основні засоби та строки їх корисного використання, які визначені в наказі про облікову політику. Нарахування амортизації здійснюється прямолінійним методом щомісяця на об'єкти основних засобів, крім земельних ділянок. Амортизація продовжує нараховуватись, навіть якщо основні засоби тимчасово виведені з активної експлуатації у зв'язку з ремонтом, переміщенням, модернізацією, консервацією тощо. Підставою для припинення нарахування амортизації є акт списання основних засобів, який складено комісією та затверджено керівником.

За результатами аналізу наявності та руху основних засобів ПАТ «Укртелеком» встановлено збільшення їх вартості через зростання вартості основних засобів виробничого і невиробничого призначення. Основні засоби виробничого призначення займають в структурі понад 95% і, в основному, вони сформовані за рахунок будівель, споруд, машин і обладнань. Встановлено, що основні засоби відновлюються, на їх ремонт виділяються кошти та вводяться нові об'єкти в експлуатацію, що є позитивною тенденцією. Відбулося деяке погіршення показників ефективності використання основних засобів, зокрема зниження віддачі основних засобів і їх рентабельності, зростання фондомісткості. Зростання фондоозброєності праці має позитивну тенденцію, але в цьому випадку зростання викликане не покращенням показника, а стрімким скороченням середньооблікової чисельності працюючих ПАТ «Укртелеком». Вказані тенденції показників вимагають розробки та впровадження заходів, спрямованих на вдосконалення положень облікової політики щодо основних засобів та на підвищення ефективності їх використання.

У третьому розділі роботи «Напрями вдосконалення обліку основних засобів ПАТ «Укртелеком» проведено моделювання впливу на чистий дохід від наданих послуг показників наявності та руху основних засобів за допомогою методу кореляційно-регресійного аналізу, здійснено прогнозування рівня віддачі основних засобів, розроблені рекомендації щодо вдосконалення обліку основних засобів, уточнення окремих елементів первинного обліку та процедур інвентаризації основних засобів.

На основі методу кореляційно-регресійного аналізу досліджено вплив на чистий дохід (виручку від наданих послуг) ПАТ «Укртелеком» таких показників, як віддача основних засобів, витрати на поліпшення основних засобів та коефіцієнт зносу основних засобів. Виявлено, що найбільший вплив на чистий дохід має віддача основних засобів. Проведений прогноз на наступні роки показав зменшення віддачі основних засобів, що вимагає впровадження заходів із забезпечення її зростання, що сприятиме нарощуванню й чистого доходу підприємства.

З метою підвищення віддачі основних засобів запропоновано: продати обладнання, яке не використовується; збільшити частку основного обладнання, що зможе привести до зміни структури основних засобів компанії; збільшити продуктивність праці; перейти до забезпечення тих послуг, що мають найбільший попит у користувачів (доступ до Інтернету, рухомий мобільний зв'язок), а також модернізувати, оновлювати та зробити капітальний ремонт основних засобів.

Обґрунтована необхідність удосконалення обліку основних засобів ПАТ «Укртелеком». З метою оптимізації та покращення інформаційного забезпечення облікового процесу запропоновано наступне: заміну програмного забезпечення «Афіна Сіквел», яке знаходиться в санкційному списку, на спеціалізовану програму «1С:Бухгалтерія», що має більше функціональних можливостей; копіювання всіх даних на віддалені сервери, архівувати, застосовувати шифрування інформації, системи паролів, обмежувати доступ інших користувачів до бухгалтерських даних задля убезпечення від кібератак.

Розроблені пропозиції щодо вдосконалення процедур відновлення і списання об'єктів основних засобів шляхом перегляду строків корисного використання після відновлення основних засобів. Для правильного та своєчасного відображення в обліку операцій з відновлення і списання об'єктів основних засобів необхідно посилити контроль за вчасним оформленням всіх документів, їх повнотою, налагодити співпрацю між керівниками відповідних відділів для забезпечення необхідною інформацією Групи бухгалтерського та податкового обліку.

Облік основних засобів ПАТ «Укртелеком» здійснюється за МСБО, що, в свою чергу, передбачає нарахування амортизації на об'єкти, коли актив не використовують або він вибуває з активного використання, при консервації, доки його не буде амортизовано повністю. Припинення нарахування амортизації під час консервації об'єктів виключить негативний вплив цього фактору на формування собівартості виготовлених послуг. У цьому контексті запропоновано переглянути метод нарахування амортизації.

Визначено, що належне заповнення інвентарних карток унеможливить помилки та плутанину. Необхідно повністю заповнювати картки, вказувати групу об'єкта, повне найменування та адресу, серійний та заводський номери та інші реквізити. Доцільно не використовувати одну інвентарну картку для обліку декількох об'єктів, навіть якщо вони мають однакову групу та приналежність, або використовуються в одному структурному підрозділі.

Проаналізувавши первинний облік основних засобів Чернігівської філії ПАТ «Укртелеком», надано поради щодо зміни реквізитів типових форм. Обґрунтована доцільність внести зміни до графіку документообігу філії, адже в структурі підприємства відбулись зміни, зокрема ліквідація деяких структурних підрозділів, разом з ними змінились відповідальні особи.

Інвентаризація основних засобів ПАТ «Укртелеком» відбувається щорічно. Окрім щорічної інвентаризації проводиться технічна інвентаризація станційних майданчиків. Задля зменшення витрат часу рекомендовано автоматизувати процедуру інвентаризації основних засобів за допомогою спеціального програмного продукту, способом маркування, що забезпечить повну та надійну інформацію про наявність та місце перебування активів.

ВИСНОВКИ

Опрацювання законів, нормативно-правових актів, наукових праць, внутрішніх документів ПАТ «Укртелеком», які присвячені обліку основних засобів, дозволяє нам зробити наступні висновки:

1. За результатами дослідження тлумачення категорії «основні засоби», що представлено в нормативно-правових актах, наукових працях вітчизняних і зарубіжних авторів, виявлена відсутність єдиного підходу до її розуміння. Основними критеріями віднесення активу до основних засобів є: матеріальність активів, строк корисного використання більше одного року або операційного циклу, якщо він більше року, вартість більше 6000 грн. Класифікація об'єктів основних засобів здійснюється згідно Податкового кодексу України та П(С)БО 7 «Основні засоби», останній визначає порядок оцінки основних засобів.

2. Розглянуто основні положення нормативно-правових актів, які регулюють облік основних засобів, та розподілено їх за чотирма рівнями. Проведено порівняння положень П(С)БО 7 «Основні засоби» та МСБО 16 «Основні засоби», за результатами якого виявлені відмінності щодо обліку основних засобів, зокрема вітчизняне законодавство точно вказує перелік витрат підприємств та методи визнання, тоді як міжнародні стандарти надають підприємствам більшу самостійність у вирішенні цих питань.

3. Дослідження особливостей організації обліку основних засобів показало, що первісною вартістю основних засобів є вартість, за якою об'єкти зараховуються на баланс підприємств, вона залежить від способу надходження основних засобів на підприємство. Під час використання основного засобу, щомісяця відбувається нарахування амортизації одним з методів: прямолінійний; зменшення залишкової вартості; прискореного зменшення залишкової вартості; кумулятивний; виробничий метод. Усі операції з надходження, руху, вибуття об'єктів основних засобів підтверджуються первинними документами, форми яких затверджені Методичними рекомендаціями з бухгалтерського обліку основних засобів. Охарактеризовано

типові форми первинних документів з обліку основних засобів та їх руху, вказано на недоліки, які містяться в них та потребують відповідного уточнення.

4. Проаналізовано стан ринку телекомунікаційних послуг. Визначено, що ПАТ «Укртелеком» є лідером ринку швидкісного фіксованого доступу до мережі Інтернет та займає домінуюче становище на ринку фіксованої телефонії. Підприємство функціонує у відповідності до норм діючого законодавства. Дослідження фінансово-економічних показників діяльності ПАТ «Укртелеком» показало, що підприємство знаходиться в задовільному фінансовому стані, але деякі показники не відповідають рекомендованим значенням. Зокрема, рентабельність капіталу та рентабельність продаж зменшилися, що відбулося, перш за все, через скорочення чистого доходу від надання послуг і прибутку, а також зростання собівартості. Скорочення попиту на послуги компанії викликано високою ціною на них, відповідно необхідно переглянути тарифи на ці послуги компанії, запропонувати нові телекомунікаційні продукти.

5. За результатами дослідження організації обліку на ПАТ «Укртелеком» виявлено, що на підприємстві затверджений Наказ про облікову політику №567 від 20.12.2018 р., веденням бухгалтерського обліку займається група бухгалтерського та податкового обліку, повноваження кожного бухгалтера та головного бухгалтера визначені відповідними посадовими інструкціями. Для автоматизації бухгалтерського обліку використовується програмне забезпечення «Афіна: Сіквел», яке має бути замінено, адже знаходиться у санкційному списку. В Наказі визначені основні елементи облікової політики, зокрема: нарахування амортизації здійснюється прямолінійним методом, а списання запасів – за методом ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів; в обліку використовується 8-й клас рахунків; доходи визнаються за принципом нарахування, незалежно від дати надходження коштів; облік доходів від реалізації телекомунікаційних послуг здійснюється за даними білінгових (розрахункових) автоматизованих систем із застосуванням тарифів, встановлених чинними нормативними документами.

6. Для обліку основних засобів на ПАТ «Укртелеком» використовується МСБО 16 «Основні засоби». Аналітичний облік ведеться в розрізі: об'єктів основних засобів; матеріально відповідальних осіб; місць зберігання. З метою ведення обліку основні засоби розподілено на 6 груп. Амортизація нараховується щомісяця прямолінійним методом на об'єкти основних засобів, окрім землі. Щорічно проводиться інвентаризація комісією, яка призначається керівництвом компанії.

7. Проаналізовано наявність та рух основних засобів ПАТ «Укртелеком», в результаті виявлено збільшення їх вартості через зростання вартості основних засобів невиробничого і виробничого призначення, при цьому останні займають в структурі понад 95% і переважно сформовані за рахунок будівель, споруд, машин і обладнань. Встановлено, що основні засоби відновлюються, на їх ремонт виділяються кошти та вводяться нові об'єкти в експлуатацію, що є позитивною тенденцією. Спостерігалось погіршення показників ефективності використання основних засобів, що спонукало до пошуку і впровадження

заходів, спрямованих на вдосконалення організації обліку основних засобів та на підвищення ефективності їх використання.

8. Здійснено моделювання впливу на чистий дохід від наданих послуг ПАТ «Укртелеком» таких показників, як віддача основних засобів, витрати на поліпшення основних засобів та коефіцієнт зносу основних засобів, в основі якого метод кореляційно-регресійного аналізу. Розрахунки показали, що найбільший вплив на чистий дохід має віддача основних засобів, яка, за результатами прогнозування, протягом майбутніх періодів має зменшитися, що, в свою чергу, вимагало впровадження заходів із нарощування її рівня.

9. Розроблені пропозиції з удосконалення обліку основних засобів ПАТ «Укртелеком», серед яких: заміна програмного забезпечення; вдосконалення процедури списання та відновлення об'єктів основних засобів, що є актуальним для підприємств, які надають телекомунікаційні послуги, адже при відновленні не збільшується строк корисного використання, що зменшує економічні вигоди; перегляд методу амортизаційних нарахувань (підприємство має на балансі об'єкти, які тимчасово не використовує, їх доцільно законсервувати); повне заповнення інвентарної картотеки та введення в практику не оформлювати групових інвентарних карток, що унеможливить плутанини та викривлення даних.

10. Рекомендовано вдосконалити первинний облік за допомогою додавання деяких реквізитів в типових формах з обліку основних засобів, зокрема для доповнення інформації про об'єкт, та прибирання неактуальних реквізитів, які не мають інформаційної цінності. Доведена необхідність внести зміни до графіку документообігу філії, враховуючи сучасну організаційну структуру підприємства та відповідальних осіб. Запропоновано автоматизувати процедури інвентаризації об'єктів основних засобів за допомогою спеціального програмного продукту, способом маркування, що забезпечить повну та надійну інформацію про наявність і місце перебування активів.

АНОТАЦІЯ

Єрмоленко Б.В. Організація обліку та аналіз наявності і руху основних засобів» (на матеріалах ПАТ «Укртелеком»). – Рукопис.

Випускна кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеню «магістр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» ОПП «Облік і оподаткування». – Чернігівський національний технологічний університет. – Чернігів, 2019.

У роботі розглянута економічна сутність основних засобів, їх класифікація та порядок оцінки, досліджено організаційні засади обліку основних засобів, опрацьовано нормативно-правові акти з обліку основних засобів та згруповано їх за рівнями, проведено порівняння положень П(С)БО 7 «Основні засоби» та МСБО 16 «Основні засоби», за результатами якого виявлені відмінності щодо обліку основних засобів.

Охарактеризовано стан ринку телекомунікаційних послуг, наведена фінансово-економічна характеристика діяльності ПАТ «Укртелеком», розглянуто структуру бухгалтерської служби та організацію бухгалтерського обліку на підприємстві, оцінено облікову політику підприємства щодо основних засобів, досліджено облік нарахування амортизації основних засобів, проаналізовано наявність і рух основних засобів.

Проведено моделювання впливу на чистий дохід від наданих послуг показників наявності та руху основних засобів за допомогою методу кореляційно-регресійного аналізу, здійснено прогнозування рівня віддачі основних засобів, розроблені рекомендації щодо вдосконалення обліку основних засобів, уточнення окремих елементів первинного обліку та процедур інвентаризації основних засобів.

За результатами дослідження сформульовані пропозиції щодо: вдосконалення програмного забезпечення облікового процесу; уточнення процедури відновлення та списання об'єктів після крадіжок; перегляду методу нарахування амортизації та можливість консервації об'єктів, які тимчасово не використовуються; особливостей оформлення інвентарної картотеки на основні засоби; вдосконалення первинного обліку в частині додавання деяких реквізитів в типових формах з обліку основних засобів; внесення змін до графіку документообігу філії; автоматизації процедури інвентаризації об'єктів основних засобів за допомогою спеціального програмного продукту, способом маркування.

Ключові слова: облік, аналіз, основні засоби, організація обліку, необоротні активи, амортизація, інвентаризація, телекомунікаційні послуги, моделювання, прогнозування.